

γαρίζει ὁ οὐρανός - τὸ φεγγάρι - τ' ἄστρα. || Αἰνιγμ.

Τὸ φίδι τρώ' τὴ θάλασσα τσ' ἢ θάλασσα τὸ φίδι
το' εἰς τοῦ φιδιοῦ τὴν τσεφαλή ὁ ἥλιος γαργαρίζει
(ἢ θρυαλλίς τοῦ λύχνου) Σάμ. 3) Ἀπαστράπτω ἐκ λευ-
κότητος Κύθηρ. Πελοπ. (Λάστ.) Χίος κ. ἄ. 4) Καίω
Θράκ. Χίος: Γαργαρίζει τὸ κάμα Χίος.

γαργάρισμα τό, σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαρίζω (I).

1) Τὸ νὰ κάμνη τις γαργαρισμούς σύνηθ.: Μὲ τὰ
πολλὰ γαργαρίσματα καθάρισε ὁ λαιμός μου. 2) Τὸ πρὸς
πλῆσιν τοῦ στόματος χρησιμοποιοῦμενον ὑγρὸν πολλαχ.

3) Ὁ φλοῖσβος τοῦ ρέοντος ὕδατος πολλαχ. 4) Ὁ
κρότος ὁ παραγόμενος κατὰ παιδιάν, καθ' ἣν ὀλισθαίνουν
καθήμενοι ἐπὶ σανίδος εἰς μέρος πρηνές (τοῦτο συμβαί-
νει ἐν χιονοδρομίαις ἢ παγοδρομίαις) Πόντ. (Κερασ.)

γαργαριστός (I) ἐπίθ. Πελοπ. (Βούρβουρ.) Οὐδ.
γαργαριστὸ Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαρίζω (I).

1) Ὁ παράγων φλοῖσβον, ἐπὶ τοῦ ἀναβρύοντος ὕδα-
τος Λεξ. Δημητρ. 2) Ἀἴρ ἐλαφρῶς πνέων κατάλληλος
διὰ λίχνισμα Πελοπ. (Βούρβουρ.): Εἴχαμε ἀέρα γαργα-
ριστὸ καὶ γὰρ αὐτὸ τελειώσαμε γρήγορα.

γαργαριστός (II) ἐπίθ. Πελοπ. (Βούρβουρ.) κ. ἄ.
Στερελλ. (Παρνασσ.) - Γ'Επαχτίτ. ἐν Προπυλ. 1, 258
γαργαλιστός Πελοπ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαρίζω (III), παρ' ὃ καὶ γαργα-
λίζω, ὅθεν ὁ τύπος γαργαλιστός.

1) Διαυγής, ἐπὶ ὕδατος Πελοπ. Στερελλ. (Παρνασσ.):
Γαργαριστὸ βγαίρ' τοῦ νερὸ Παρνασσ. Νερὸ γαργαλιστὸ
Πελοπ. 2) Ἀμειγής, καθαρὸς Πελοπ. (Βούρβουρ.):
Τὸ 'κανε γαργαριστὸ τὸ γέννημα (τὸ καθάρισε καλὰ ἀπο-
χωρίσας ὅλας τὰς ἀχρήστους ὕλας). 3) Κρυσταλλικός,
ἀργυρόηχος, ἐπὶ φωνῆς Στερελλ. (Παρνασσ.): Γαργαριστὴ
βγαίρ' ἢ φωνή τ'. 4) Ἥχηρός, βροντώδης Γ'Επαχτίτ.
ἐνθ' ἄν.: Βρόντησε γαργαριστὴ ἢ φωνάρατον μέσα 'ς τὴ Μίνα.
Πβ. γάργαρος.

γαργαρίτσα ἢ, Πελοπ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. γαργάρι διὰ τῆς παραγωγικῆς κα-
ταλ. - ῖτσα.

Γαργάρι 4, ὁ ἰδ.

γαργαρολαιμοῦσα ἐπίθ. θηλ. Στερελλ. (Παρνασσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γαργαρολαίμης καὶ τῆς παραγωγι-
κῆς καταλ. - οὔσα, περὶ ἧς ἰδ. Ἀνθ' Παπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ
37 (1925) 180 κέξ.

Ἡ ἔχουσα ἀπαστράπτοντα, λευκὸν λαιμὸν (διὰ τὴν
σημασίαν πβ. γαργαρίζω (III) 3=ἀπαστράπτω ἐκ λευ-
κότητος): Ἄσμ.

Εἰς τὰ ξένα γκεζεροῦσα καὶ τοῖς ὁμορφες κοιτοῦσα,
ποιὰ ἦταν ἄσπρη, ποιὰ ἦταν ροῦσσα, ποιὰ ἦταν γαρ-
[γαρολαιμοῦσα.

γαργαρομαχῶ ἄμαρτ. γαργαρουμαχῶ Θάσσ.

Ἐκ τοῦ ὀνόματος *γαργαρομάχος ἢ ἐκ τοῦ ρ. γαρ-
γαρίζω (III) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλήξεως. - μαχῶ,
περὶ ἧς ἰδ. Γ'Χατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 251.

Λάμπω ὑπερβαλόντως, λάμπω πολὺ, συνήθως ἐπὶ τῆς
σελήνης (διὰ τὴν σημασίαν πβ. γαργαρίζω (III) 3).
Συνών. ἀστραποκοπῶ, ἀστραφτογυαλοκοπῶ, ἀστρα-
φτομαχῶ.

γαργαρομιλοῦσα ἢ, ἐπίθ. θηλ. Μακεδ. (Φλόρ.)

Ἐκ τοῦ ἄμαρτ. ρ. γαργαρομιλῶ καὶ τῆς παραγωγι-
κῆς καταλ. - οὔσα, περὶ ἧς ἰδ. γαργαρολαιμοῦσα.

Ἡ ἔχουσα μεταλλικὴν καὶ καθαρὰν φωνήν: Ἄσμ.

Γεῖά σου, νεραντζομάγουλη καὶ γαργαρομιλοῦσα,
κατέβα κάτω καὶ ἄνοιξε τοῖς μαρμαρένις πόρτες,
σοῦ φέρνω χαιρετίσματα ἀπὸ τὸ μπράτιμό σου,
λουλούδασαν οἱ κλειδωνιές, χορτάρισαν οἱ στράτες.

γαργαρομμάτης ἐπίθ. ἄμαρτ. γαργαρουμμάτ'ς Στε-
ρελλ. (Παρνασσ.).

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γάργαρος καὶ τοῦ οὐσ. μάτι.

Ὁ ἔχων λάμποντας ὀφθαλμούς (διὰ τὴν σημασίαν πβ.
γάργαρου μάτ' ἐν λ. γάργαρος A 1 β).

γαργαρόνερος ἐπίθ. ΓΔροσίν. Θὰ βραδυάζ. 76.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γάργαρος καὶ τοῦ οὐσ. νερό.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποῦ τοῦ ὕδατος ῥέει διαυγές: Νεροσυρ-
μές γαργαρόνερες.

γάργαρος ἐπίθ. σύνηθ. γάργαρος βόρ. ιδιῶμ.
γαργαρός Καππ. (Σινασσ.) Λευκ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Στε-
ρελλ. (Μεσολόγγ.) - Λεξ. Αἰν. γάργαρος Χίος γάρκα-
ρος Χίος Θηλ. γαργαρή ΝΠολίτ. Παροιμ. 4, 498.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαργάρα=πρᾶγμα κατακάθαρον ἐκκλη-
φθέντος ὡς ἐπιθέτου θηλυκοῦ γένους. Κατὰ Κορ. Ἀτ.
4, 76-7 ἡ λέξις ἐτυμολογικῶς σχετίζεται πρὸς τὸ παρ'
Ἡσυχίῳ «γαργαίρειν» [λάμπειν], πληθύνειν [κινεῖσθαι,
σπαίρειν].

A) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ λάμπων, παμφαής, συνήθως
ἐπὶ τῆς σελήνης Ἰων. (Κρήν.) Θήρ. Λέσβ. Μακεδ. (Σισάν.)
Χίος κ. ἄ.: Γάργαρο φεγγάρι Θήρ. Χίος Τοῦ φηγάρ' εἶνι
γάργαρον Λέσβ. β) Ἐν γένει ὁ λάμπων Στερελλ. (Παρ-
νασσ.): Γάργαρον μάτ'. Πβ. γαργαρομμάτης. 2) Λίαν
θερμὸς, καυστικὸς Χίος: Γάργαρο μεσημέρι. 3) Ἀνέ-
φελος, καθαρὸς, ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ Ἡπ.: Γάργαρος οὐρα-
νός. 4) Καθαρός, ἐπὶ χρώματος Ἡπ. - ΚΚρυστάλλ.
Ἔργα 2, 59: Γάργαρο χρώματα ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἄν.

5) Διαυγής, ἐπὶ ρέοντος ὕδατος σύνηθ.: Γάργαρο νερὸ
σύνηθ. || Παροιμ. Γιὰ τὸ διψασμένο γαργαρή εἶν' ἢ μού-
τουλη (ὅτι ὁ ἐν μεγίστῃ ἀνάγκῃ εὐρισκόμενος μεταχειρί-
ζεται οἰαδήποτε μέσα ἡθικὰ ἢ ἀνῆθικα πρὸς σωτηρίαν.
μούτουλη=βόρβορος) ΝΠολίτ. ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Καὶ μὰ λαφίνα ταπεινὴ δὲν πάει μαζί μὲ τ' ἄλλα...
καὶ ὅπ' εὖρη γάργαρο νερό, θολώνει καὶ τὸ πίνει
πολλαχ. || Ποίημ.

Καὶ μέσ' 'ς τὰ γάργαρο νερὰ καὶ μέσ' 'ς τὲς κρύες
[βρύσες

νεράιδες νὰ μᾶς νίβουνε, φιλεῖα νὰ μᾶς χορταίνουν
ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 1, 224. Συνών. γαργαριστός (II) 1.

6) Κρυστάλλινος, μετάλλινος, ἐπὶ φωνῆς πολλαχ.:
Γάργαρη φωνή. Γάργαρο γέλιο. Συνών. γαργαριστός
(II) 3.

B) Οὐσ. 1) Ἡ ἔξοχος λαμπρότης, τὸ ἄπλετον φῶς
Νάξ. κ. ἄ.: Ἐντύνονται μὲ ροῦχα ἄσπρα κάτασπρα σὰν τὰ
γάργαρο τοῦ νήλιου Νάξ. 2) Δυνατὴ θερμότης ἡλιακὴ,
καύσων ἀτμοσφαιρικὸς Ἰων. (Κρήν.) Νάξ. Χίος κ. ἄ.
- Λεξ. Βλαστ. 361: Ἦταν ἀσπροφύρες ὅλες καὶ μέσ' 'ς τὸ
κάργαρο τοῦ μεσημεριοῦ ἐβαστούσανε σειρὰ Χίος Ἡρτε
μέσ' 'ς τὸ γάργαρο τοῦ ἡλίου Κρήν. 3) Μεσημβρία Χίος:
Γάργαρον σοῦ λῶ εἶν' το' ἄντ' ἂ φάωμεν (λῶ=λέγω ἐγώ,
λέγω). Συνών. μεσημέρι.